

Ústav románských studií

Bakalářská práce Anny Girodové (*Bretonova a Chavého*) *Surrealistická žena / žena surrealistů*

Posudek oponentky

Anna Girodová se ve své bakalářské práci věnuje figuře ženy v surrealismu, a to prostřednictvím komparativní analýzy dvou básní: *L'Union libre* Andrého Bretona a *Eva* Achilla Chavého. Ačkoli je obraz ženy podáváný surrealisty poměrně často zpracovávaným tématem, většinou bývá nahlíženo skrze výtvarné umění, v tomto ohledu je tedy autorčin záměr chvályhodný. Cením si také snahy o důkladnou komparativní analýzu a intenzivní práci se samotnými texty, na nichž je práce vystavěna. Zajímavá se jeví i volba básní, a to pro odlišnou provenienci, a snaha podat obraz o rozdílech mezi francouzskými a belgickými surrealistickými přístupy. Jako přínosné se mi zdá zapojení feministické kritiky, kterou se autorka inspirovala nejen v teoretických pasážích, ale i v analýze básní.

Práce je členěna do teoretické a praktické části. V teoretické se podávají základní informace o surrealismu, rozlišuje se surrealismus francouzský a belgický a nastiňuje se pojetí ženy v surrealismu obecně, a poté také samostatně Bretonovo pojetí. V praktické části pak autorka předkládá analýzu obou básní a v samostatné kapitole je srovnává.

Autorka opakovaně jako cíl práce uvádí komparativní analýzu básní, což se mi samo o sobě jeví jako problematické – komparativní analýza může být prostředkem k porozumění figury ženy v surrealismu, a ještě velmi omezenému, vzhledem k tomu, že se jedná o srovnání dvou básní, nikoli však cílem práce.

Připomínky k obsahové stránce práce:

- Obsahu práce celkově neprospívá velmi nepřesné zacházení s jazykem a odbornými termíny (např. *surrealistická filozofie*, *surrealistická estetika*, *postava ženy*).
- V obou částech mám pocit, že autorka textům a obrazům dobře nerozumí, uvádí je poněkud mechanicky, bez interpretace nebo alespoň vysvětlení (např. str. 15, kde se citují metafory ženy z per dvou surrealistických autorů, aniž by se studentka zamyslela nad jejich významem, nosné by mohlo být např. spojení s motivem vody, moře, nebe...).
- V celé práci autorka zachází nezvykle s literárními kategoriemi lyrického vyprávěče, lyrického subjektu a objektu, aniž by tuto terminologii vysvětlila (viz otázka k obhajobě)

1. Teoretická část

- Autorka se zřejmě snažila o komplexní představení surrealismu, zhusta se však objevují obecně známé, redundantní, místy i banální informace, bez kterých by se práce zcela jistě obešla (např. celá kapitola *1.1 Surrealismus*).

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Ústav románských studií

- To, co v úvodu autorka ve vztahu k figuře ženy popisuje jako dva proudy surrealismu, jsou spíše dva aspekty téhož, hnutí se nedělí na proudy na základě vztahu k ženě. Ostatně motiv ženy není pro surrealismus klíčový, jak autorka tvrdí.
- Ačkoli autorka vztah surrealistů k figuře ženy definuje ve dvou kapitolách, zabývá se vlastně v obou především Bretonovým přístupem, což činí strukturu a informace redundantní. Navíc Bretonovo pojetí je věnováno poměrně hodně prostoru, Chavého v podstatě žádný, práce pak působí nevyváženě.
- Některé uváděné informace svědčí o neporozumění nebo chybné interpretaci (např. str. 16: pojetí ženy jako nepřítelky a citace z básně R. Desnose, zaměňování citu a tělesné touhy v Bretonově pojetí, totéž na str. 21)

2. Praktická část

- I v této části se informace často opakují, aniž by se rozvíjely, což se týká jak vlastního textu, tak citací, které autorka neinterpretuje, pouze opakuje vlastními slovy jejich obsah.
- V textu se objevují chybně opsané citace z básní, které pravděpodobně deformují porozumění a interpretaci (např. str. 22: *báseň se pohybuje na hranicích snu a reality, jako příklad můžeme uvést: « aux **temps** d'ardoise de toit de serre »* - mělo by být **tempes**, slovo odkazuje k tělesnosti, nikoli k hranici snu a reality, str. 25: « bouche **de** cocarde » je nepochopitelně uvedeno jako součást botanického lexika, v básni je ale « bouche **en** cocarde », což souvisí s veselostí, rozverností)
- Autorka v analýze často zmiňuje hranici snu a reality, ale není zřejmé, na základě čeho se tak domnívá, ani jak to souvisí se surrealistickými východisky.
- Autorka se v analýze soustředí na zjevné motivy a postupy, některé důležité však zcela opomíjí (např. motiv oka, který autorka považuje za důležitý na základě faktu, že se v Bretonově básni slovo yeux objevuje v posledních šesti verších, o důvodech jeho důležitosti však nepátrá – str. 25-26)
- V interpretaci Chavého básně Eva autorka opakovaně zmiňuje prvotní hřích, ale působí to dojmem, jako by to byla jakási teologická kategorie, která nemá nic společného se sexualitou.
- Celkově mám pocit, že autorka některým básnickým obrazům nerozumí a komparativní analýza zůstává právě analýzou, aniž by se autorka posouvala k interpretacím, z nichž by pak bylo možné vyvodit přesvědčivé závěry. Závěry analýz se mi zdají zcela nesrozumitelné nebo irelevantní (např. str. 31: *Karteziánský pohled na svět, zděděný z předchozích generací, se v Bretonových textech tedy nenachází. Dualita těla a ducha se ukazuje jako překonaná.*) Co se myslí karteziánským pohledem na svět? A jak to souvisí s dualitou těla a ducha?, dále např. str. 42: *Po provedené analýze můžeme říci, že text Achilla Chavého má svou estetikou blíže k francouzskému směru surrealistů než k tomu belgickému.* – Na základě čeho? Jak to souvisí s figurou ženy?)

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav románských studií

Připomínky k formální stránce práce:

- Jazyk práce je na mnoha místech neobratný, nepřesný. V textu je značné množství chyb, překlepů, gramatických i stylistických nedostatků. Práci by prospěla důsledná korektura.
- Autorka velmi problematicky zachází s citacemi a bibliografickými údaji (např. str. 11: BRETON, André, Philippe SOUPAULT a Petr KRÁL. *Magnetická pole*. Praha: Sdružení Analogonu, 2014)
- Chyby se objevují i ve jménech autorů (str. 11: *Guillaum Appolinaire*)

Celkově si kladu otázku, zda je analýza dvou básní pro BP dostatečně vydatná.

Přes výhrady práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci, doporučuji ji proto k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- Vysvětlíte své pojetí lyrického vypravěče, lyrického subjektu a objektu. Z jaké literatury/literární teorie jste pro své pojetí čerpala?
- O jaký žánr/jaké žánry se v případě obou básní jedná? Ovlivňuje volba žánru pojetí figury ženy?

Hodnocení: dobře

Datum: 22. srpna 2022

Podpis: Mgr. Míla Janišová